

Gebiedsanalyse Stadsdeel Centrum, gebied III

Schilderswijk

Algemene kenmerken

Dit perceel kent een aantal bijzondere en unieke kenmerken. Zo zijn er de winkelgebieden Hoefkade en de Hobbemastraat, een diversiteit aan culturen en religies. Er wonen en werken veel mensen op een beperkt aantal m² en de meeste woningen zijn kleinschalig zonder buitenruimte. Dit betekent dat de openbare ruimte wordt veel gebruikt, het is vaak (te) gezellig druk op straat en op de vele pleinen.

De Schilderswijk is aangewezen als Investeringsgebied. Vanaf de zomer 2024 is er samen met bewoners, ondernemers en de vele partners uit de wijken gewerkt aan het meerjarenplan voor de komende 4 jaar (2025-2028). Het realiseren van de beoogde integrale en duurzame verbeteringen vereist immers een brede en integrale aanpak.

Ondanks de uitdagingen kenmerkt de wijk zich door sterke gemeenschappen en ondernemerszin. Veel bewoners en ondernemers zetten zich actief in voor hun buurt en er zijn talloze initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid. Juist deze kracht willen we van onderop versterken. Door aan te sluiten bij de energie in de wijken, bouwen we samen aan een duurzame verbetering. De vele culturele tradities, de onderlinge solidariteit binnen de (eigen) gemeenschappen en het aanwezige sociale kapitaal vormen hierbij belangrijke fundamenten.

We werken samen met onze partners uiteraard al hard aan het aanpakken van de veelal complexe uitdagingen. Met bestaande programma's, zoals het programma Arbeidsmigratie in goede Banen, de Winkelstratenaanpak, de wijkagenda's, aanvalsplan Schoon en gerichte volkshuisvestingsfondsen voor isolatiemaatregelen zoals de EFG-aanpak en stadsrenovatie werken we aan vitale en veerkrachtige wijken. Voor het professionele gebiedsgerichte welzijnswerk gaat onze aandacht specifiek uit naar:

1. Bewoners in een kwetsbare situatie, waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft, ondersteunen.
2. Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren.
3. Versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven.
4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid en leefbaarheid in buurt en wijk.

Schilderswijk

De Schilderswijk is met 33.000 inwoners een grote wijk. In de samenstelling van de bevolking valt op dat de wijk veel kinderen heeft, relatief weinig ouderen (maar wel ouderen die op jonge leeftijd oud worden), een heel hoog percentage niet westerse allochtone inwoners en een grote concentratie van sociale problematiek. Desondanks zijn de verhuisbewegingen laag. Veel mensen zijn vertrouwd met de wijk, en zijn daar verbonden met familie of de gemeenschap. De lage woningprijzen trekt een doelgroep aan voor wie de prijzen passend zijn. Een deel vertrekt als er zicht is op een passende woning in een duurder segment, een deel blijft omwille van het netwerk. Daarmee wordt de sociale kwetsbaarheid in stand gehouden. De groep die ouder wordt in de Schilderswijk zal beperkt bereid zijn om op hogere leeftijd te vertrekken. Er zijn steeds minder gezinnen in de wijk terwijl het aandeel arbeidsmigranten toeneemt.

In de Schilderswijk wonen veel verschillende culturen. Dat maakt het organiseren van sociale cohesie over de verschillende groepen heen ingewikkeld, binnen de culturele groepen kan de samenhang juist groot zijn. Doordat veel inwoners in een kwetsbare positie zitten, is het opzetten van gezamenlijk initiatief of het gezamenlijk onderhouden van eigenaarschap voor de omgeving een uitdaging, de sociale samenhang wordt veelal gezocht en gevonden binnen de eigen culturele en religieuze groep.

De lage bestaanszekerheid in de wijk wijst op lage kansen en mogelijkheden, zoals blijkt uit een laag inkomen van gemiddeld € 23.833 per inwoner en een hoog aandeel inwoners dat leeft van het sociaal minimum of met een bijstandsuitkering. Er zijn veel gezinnen die in armoede leven of met een armoederisico. Ook heeft ongeveer een op de vijf volwassenen een afstand tot de arbeidsmarkt. Wel neemt het gemiddeld inkomen toe en neemt het aandeel huishoudens met een laag inkomen af.

Vraagstuk 1: Een deel van de inwoners bevindt zich in een kwetsbare situatie waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft.

Er is een grote groep inwoners die zich bevinden in een kwetsbare situatie als gevolg van bijvoorbeeld werkloosheid, een eenouder situatie en/of een migratieachtergrond. Het gemiddelde inkomen is laag en een deel van de bewoners leeft in armoede. Er is sprake van laaggeletterdheid en/of een laag opleidingsniveau wat een negatief effect heeft op de zelfredzaamheid van veel bewoners. Een deel van de bewoners leeft in sociale isolatie en beschikt niet over een sterk sociaal netwerk. Bewoners vinden, door o.a. de digitalisering, vaak moeilijk de weg naar algemene ondersteunende en hulpverlenende voorzieningen. Er is een groeiende behoefte aan meer verbinding, saamhorigheid en begrip tussen bewoners.

Bewoners kampen op een vroegere leeftijd met ouderdomsklachten en leven minder lang in goede gezondheid. Ze gaan steeds minder goed mee in de samenleving door o.a. digitalisering en verminderde mobiliteit en worden minder zelfredzaam.

Een deel van de bewoners beheerst de Nederlandse taal onvoldoende, is laaggeletterd of heeft een laag opleidingsniveau. Dit heeft een negatief effect op de zelfredzaamheid. Een deel van de bewoners leeft in sociale isolatie en beschikt niet over een sterk sociaal netwerk. Bewoners vinden, door o.a. de digitalisering, vaak moeilijk de weg naar algemene ondersteunende en hulpverlenende voorzieningen.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 het vergroten van het zelforganiserende vermogen, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid.

Vraagstuk 2: Stimuleren van het kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren.

Met een deel van de jongeren gaat het goed. De Haagse hopjes in de wijk is een mooi initiatief waar veel kinderen en hun ouders/verzorgers terecht kunnen voor laagdrempelig speel, sport en ontmoeten. Echter, er

zijn kinderen/jongeren die opgroeien in een kwetsbare omgeving. Het ontbreekt in sommige gezinnen aan een goed pedagogisch klimaat en kinderen groeien op in een onstabiele thuissituatie zoals een eenouder - en/of minimahuishouden, met ouders die onvoldoende de taal beheersen, ouders die bezig zijn met overleven en geen tijd hebben om hun kind te begeleiden. Zij hebben door de situatie waarin ze opgroeien zelf ook hulpvragen zoals: omgaan met armoede, de digitale leefomgeving, verslaving, school/opleiding. Een deel van hen krijgt onvoldoende kansen voor het ontwikkelen van talenten, sociale vaardigheden en identiteitsontwikkeling. In uiterste gevallen leidt dit ertoe dat jongeren zich aansluiten bij hinderlijke, overlast gevende groepen.

De jeugd bevindt zich, zowel buiten als online zonder toezicht. Bijvoorbeeld op en rondom de locaties Delftselaan, Jacob van Campenplein, Teniersplantsoen, Frans Halsplein en het rode hekkenplein. Jongeren brengen veel tijd online door. Hun brein is nog volop in ontwikkeling en daardoor extra gevoelig voor verslaving, manipulatie en voor groepsdruk.

Er is een tendens dat meer jongeren op steeds vroegere leeftijd, zich in uiterste gevallen aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. We zien een toenemend wapengebruik (o.a. messen en explosieven) onder deze kinderen/groepen. Er is sprake van geweldsincidenten op bijvoorbeeld locaties als de Delfstelaan, Nicolaas Penninghof en het Jacob van Campenplein. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De straat wordt als leerschool gezien en er is gebrek aan positieve rolmodellen. Ze zijn niet weerbaar tegen aanwezige groepsdruk of online verleidingen en hebben te maken met een gebrek aan maatschappelijk toekomstperspectief óf weten niet hoe ze dit kunnen realiseren.

Er is sprake van een ongezonde leefstijl bijvoorbeeld door ongezond eten of middelenmisbruik. Sommige kinderen vertonen ongewenst gedrag of zijn niet in staat zelfstandig een zinvolle vrijetijdsbesteding te vinden ondanks het brede aanbod in de wijk.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vraagstuk 3: Versterken en verbinden van bestaande en nieuwe buurt- en bewonersinitiatieven

Er is behoefte aan meer verbinding, saamhorigheid en begrip tussen bewoners. Bijvoorbeeld op en rondom de locaties Delftselaan, Jacob van Campenplein, Teniersplantsoen, Frans Halsplein, Om en Bij en het Rode Hekkenplein. Veel bewoners zijn bereid een bijdrage te leveren aan de fysieke en sociale leefomgeving. De wijk kent meerdere gebieden waar een positieve buurtontwikkeling tot stand is gekomen. Dit resulteert in lokale samenwerking. Er zijn actieve bewoners die zich inzetten voor het verbeteren van de leefbaarheid en een schoon, heel en veilige wijk (bijvoorbeeld in Buurt Preventie Teams of organiseren van activiteiten in de Buurtkamer). Ook zijn er bewoners die nog onvoldoende in staat zichzelf te organiseren of beschikken over te weinig kennis om dit zelfstandig te doen.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang en 1.2 het vergroten van het zelforganiserende vermogen.

Vraagstuk 4: Bijdragen aan gevoel van veiligheid in buurt en wijk

Ondanks de dalende misdaadcijfers, blijft het gevoel van onveiligheid aanwezig in de wijk. Een toenemende zorg is dat kinderen op steeds jongere leeftijd door criminelen geronseld worden voor ondermijnende activiteiten. De criminaliteit rondom verdovende middelen en wapenbezit stijgen in de Schilderswijk. Een deel van de

bewoners zet zich in voor het gevoel van veiligheid. Dit komt tot uiting door de aanwezigheid van de vele buurtpreventieteams uit de wijk.

Er is een tendens dat steeds meer jongeren op steeds vroegere leeftijd zich aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. We zien een toenemend wapengebruik (o.a. messen en explosieven) onder deze kinderen/jongeren. Met name onder jongeren. Er is sprake van geweldsincidenten. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De ouderbetrokkenheid bij de jongeren is essentieel voor de ontwikkeling.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.